**Lepitamine perekonnaõiguslike vaidluste puhul**

Estonia

Perelepitusteenus on mõeldud vähemalt ühe ühise alaealise lapse lahku läinud või lahkuminevatele lapsevanematele, kel ei ole õnnestunud kokku leppida lapse elukorralduslikes küsimustes (näiteks suhtluskord, elatis). Perelepitaja neutraalse osapoolena aitab lapsevanematel oma mõtteid vahendada ning mõlemat osapoolt rahuldava kokkuleppeni jõuda. Lepitusprotsessi eesmärgiks ei ole mitte ära leppimine, vaid eeskätt toimivate kokkulepete sõlmimine. Perelepitus on lapsevanematele kiirem, soodsam, vaimset tervist säästvam ning lapse heaolu paremini arvestav meetod, mille raames sõlmitud vanemate vahelised kokkulepped on efektiivsemad kui kohtumenetluses. Alates 01.09.2022 on perelepitusteenus kättesaadav ka riiklikult juhitud tasuta teenusena. Teenuse saamiseks tuleb pöörduda Sotsiaalkindlustusameti poole. Perelepitusse võib suunata ka kohtunik kohtumenetluse raames.

Perelepitajaks riikliku perelepitusteenuse seaduse tähenduses on:

Sotsiaalkindlustusametiga lepingulises suhtes olev lepitusmenetlust vahetult läbiviiv isik, kes aitab vanematel (edaspidi lepitusosalised) leida nende alaealise lapse elukorralduslikes küsimustes tekkinud vaidlusele lapse huve arvestava lahenduse.

Lepitajaks on lepitusseaduse tähenduses:

1) füüsiline isik, kellele pooled on teinud ülesandeks omavahelise vaidluse vahendamise (näiteks psühholoogia, sotsiaalvaldkonna (s.h. lastekaitse ja sotsiaaltöö) või õigusalase ettevalmistusega spetsialist). Lepitaja võib tegutseda juriidilise isiku kaudu, olles sellega töö- või muus lepingulises suhtes;

2) vandeadvokaat, kui ta on esitanud Eesti Advokatuuri juhatusele vastavasisulise avalduse;

3) notar, kui ta on esitanud Notarite Kojale vastavasisulise avalduse;

4) seaduses sätestatud juhul riigi või kohaliku omavalitsuse lepitusorgan.

Eesti Vabariigis on perelepitusteenuse korraldamine reguleeritud järgmiste õigusaktidega:

Riikliku perelepitusteenuse seadusega

Lepitusseadusega;

Sotsiaalhoolekande seadusega;

Perekonnaseadusega ja

Tsiviilkohtumenetluse seadustikuga

Eestis koondavad perelepitajaid hetkel Eesti Lepitajate Ühing ja Lepituse Instituut. Riikliku perelepitusteenuse lepitajate tegevust koordineerib Sotsiaalkindlustusamet.

Viimati uuendatud: 22/02/2024

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.